

Rakennus- ja ympäristölautakunta

12.09.2018

Aika 12.09.2018 klo 18:00 - 19:45**Paikka** Halikon virastotalon kahvio, os. Hornintie 2-4, Halikko**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
113	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
114	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
115	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
116	Osayleiskaava, Hajalan kyläyleiskaava, rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto	7
117	Strategisten tavoitteiden seurantaraportti 2/2018, rakennus- ja ympäristölautakunta	12
118	Talousarvio 2019, Rakennus- ja ympäristölautakunta	13
119	Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen Hakamaa 734-741-1-53 ja Alha 734-741-1-38 kiinteistöjen alueille	15
120	Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen Kaivos 734-741-2-29 ja Aijala 734-741-1-42 kiinteistöjen alueille	18
121	Maa-aineslupa, YIT Infra Oy, hiekka ja sora, Hiekkanummi 734-721-13-5, lupa 4-2018	20
122	Jätteenkerääjän rekisteröinti, Jätelaki 100 §, Lassila & Tikanoja Oyj	35
123	Viranhaltijapäätökset	37
124	Tiedoksi tulleet	38

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Saari Ismo	18:00 - 19:45	puheenjohtaja	
	Aaltonen Tapio	18:00 - 19:45	jäsen	
	Hammar Noora	18:00 - 19:45	jäsen	
	Kuisma Seppo	18:00 - 19:45	jäsen	
	Lautiala Arja	18:00 - 19:45	jäsen	
	Lindholm Sanna	18:00 - 19:45	jäsen	
	Pihakivi Sanna	18:00 - 19:45	jäsen	
	Puopolo Saija-Reetta	18:00 - 19:45	jäsen	
	Rahikkala Virpi	18:00 - 19:45	jäsen	
	Tekkala Kalle	18:00 - 19:45	jäsen	
	Harju Olli	18:00 - 19:45	varajäsen	
Poissa	Hellsberg Ralf		1. varapuheenjohtaja	
	Alanko Kaarlo		2. varapuheenjohtaja	
	Fontell Matti		jäsen	
	Susi Antti		nuorisovaltuuston edustaja	
Muu	Vallittu Pertti	18:00 - 19:45	kaupunginhallituksen edustaja	
	Hyytiäinen Ella	18:00 - 19:45	nuorisovaltuuston varaedustaja	
	Alhoke Timo	18:00 - 18:33	asiantuntija	
	Suutari Riitta	18:00 - 18:33	asiantuntija	
	Veck Heidi	18:00 - 19:45	asiantuntija	
	Ranki Janne	18:00 - 19:45	esittelijä	
	Koskinen Eeva	18:00 - 19:45	pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset Salossa 17. syyskuuta 2018Ismo Saari
PuheenjohtajaEeva Koskinen
Pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat** 113 - 124**Pöytäkirjan tarkastus** Salossa 17. syyskuuta 2018Sanna Pihakivi
Pöytäkirjan tarkastajaTapio Aaltonen
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen tiistaina 18 syyskuuta 2018.

Sini Salminen
Toimistos sihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 113**

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle**Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 114**

Rakennus- ja ympäristölautakunnan § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Sanna Pihakivi ja Tapio Aaltonen.

Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 18.9.2018.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen**Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 115**

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 147 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 138	19.06.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 116	12.09.2018

Osayleiskaava, Hajalan kyläyleiskaava, rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunto

1805/10.02.02.00/2013

Kaupunkikehityslautakunta § 138

Valmistelija: kaavoitusinsinööri Timo Alhoke, timo.alhoke@salo.fi, 02-7785113

Hajalan kyläyleiskaavan laatiminen on aloitettu virallisesti keväällä 2016. Kaavoitusta on viety eteenpäin vuorovaikutuksessa maanomistajien ja kyläläisten kanssa. Aiemmin vuosina 2011-2012 kaupunkisuunnittelu osallistui yhdessä kylähdistyksen kanssa tehtyyn toiminnallisen kyläsuunnitelman tekoon, jossa yhteydessä tehtiin jo alustava kyläkaavaluonnos. Vuonna 2012 laaditussa yleiskaavallisen ohjelman maankäytön rakennemallissa Hajala on osoitettu ns. koulukyläksi, tavoitteena kyläkoulun säilyttäminen.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1225 hehtaaria. Salon kaupunki omistaa suunnittelualueelta maata noin 60 hehtaaria, joista suurin osa sijoittuu rautatieaseman eteläpuolelle. Lisäksi kaupunki omistaa Hajalan urheilukentän, Hajalan koulun, pienen metsäalueen kylätaajaman pohjoispuolelta sekä Myllytyryn uimarannan maapohjan. Muutoin suunnittelualue on yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Suunnittelun tueksi on laadittu myös luontoselvitys ja maisemaselvitys.

Kaavoitustyön tarkoituksena on laatia maankäyttö- ja rakennuslain mukainen oikeusvaikutteinen kyläyleiskaava, jonka avulla voidaan myöntää suoraan rakennuslupia kaavassa merkityille rakennuspaikoille ilman suunnittelutarveharkintaa. Rakennusluvan myöntämisen perusteena MRL 44§:n määräys:

"Rakennuslupa rakennuksen rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista. Edellytyksenä on lisäksi, että yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä kyseisellä alueella."

Asumisen laajentumisalueita osoitetaan etenkin Hajalan rakenteilla olevan vesihuoltoverkoston tuntumaan. Kaupungin rakennusjärjestys edellyttää, että uudet rakennuspaikat ovat kooltaan vähintään 4000 m². Osayleiskaavoituksella pyritään siihen, että rakentaminen voi suunnitelmallisesti tapahtua myös pienemmillä rakennuspaikoilla noudattaen kuitenkin uusien rakennuspaikkojen osalta MRL:n 2000 m² kokovaatimusta. Suunnittelussa on ollut tarkoituksena ottaa huomioon alueen maanomistajien toiveet ja tarpeet alueen kehittämisessä sekä alueen maisema ja ympäristöarvot.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 138	19.06.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 116	12.09.2018

Hajalan kylän vaikutusalueen väkiluku on nykyisin noin 600 henkilöä, joista kaavoitettavalla alueella asuu noin 300 henkeä.

Väestörekisteritietojen mukaan kaava-alueajauksen sisällä väkiluku oli vuonna 2000 noin 315, kun se vuoden 2018 alussa oli 293. Hajalan väestö on ikärakenteeltaan hieman nuorempaa kuin koko Salossa yleensä.

Hajalassa asutus on pääosin keskittynyt Vanhan Turuntien varteen rautatien pohjoispuolelle, jossa asutus on kapealla kaistaleella melko tiivistä. Lisäksi asutusta on Tapiolantien tuntumassa kyläkeskuksen ja moottoritien välisellä alueella sekä radan eteläpuolella Hajalantien tuntumassa. Asuinrakennukset ovat omakotitaloja, lukuun ottamatta kylän keskustassa sijaitsevaa rivitaloa. Alueella on myös vapaa-ajan käytössä olevia asuntoja. Vakinaisesti asuttuja talouksia on n. 120.

Hajala sijaitsee liikenteellisesti hyvällä paikalla lähellä Saloa ja Turku. Turku-Helsinki moottoritie kulkee Hajalan kyläkeskuksen pohjoispuolella noin kahden kilometrin etäisyydellä siitä. Voidaan sanoa, että kylällä on oma moottoriteliittymä. Matka-ajassa Turkuun on 25 min ja Saloon 10 min.

Lisäksi Hajalan kylän läpi kulkee melko vilkkaasti liikennöity Vanha Turuntie välittäen liikennettä ennen kaikkea Halikon keskustaan ja Paimioon.

Hajalan taajaman halki kulkee Helsinki-Turku junarata. Juna ei nykyisin enää pysähdy Hajalassa. Maakuntakaavoituksessa on varauduttu paikallisjunaliikenteeseen Salon ja Turun välille. Mikäli paikallisjunaliikenne saataisiin uudelleen käyntiin, Hajalan asemansuutua on kaavailtu paikallisjunaliikenteen yhdeksi pysäkiksi Turku–Salo-raideosuuden varrella. Paikallisjunaliikenteen pysäkki parantaisi toteutuessaan merkittävästi Hajalan julkisen liikenteen yhteyksiä sekä edistäisi julki-siin liikennevälineisiin pohjautuvaa työpaikkaliikennettä Saloon ja Turkuun. Nykyisellään aluetta palveleva julkinen liikenne pohjautuu linja-autoliikenteeseen, joka arkisin kulkee Turun ja Salon välillä noin kuusi kertaa.

Salon Vesi on rakentanut vesijohdon ja jäteveden siirtoviemäriin Halikon asemalta Hajalan kylälle, jotka valmistuivat vuonna 2016. Samassa yhteydessä toteutettiin valokuidun vieni Hajalaan. Salon Veden siirtoviemäri on tuotu ns. Saarimäen kohdalle. Hajalan vesiosuuskunta on perustettu kylän paikallisin voimin, ja se on jatkanut verkoston rakentamista kylän alueelle palvellen siten kylän kiinteistöjä. Verkostoon on vuoden 2018 kevääseen mennessä liittynyt n. 100 kiinteistöä.

Yleiskaavan tärkein tavoite on saada alueelle tonttitarjontaa ja sitä kautta uusia asukkaita jo nykyisellään melko taajaan asutun kylän yhteyteen. Lähtökohtana on, että Hajalan kylää kehitetään maaseutumaisena kylätaajamana olemassa oleviin rakenteisiin tukeutuen. Hajalan uusien asuinalueiden suunnittelussa pyritään kylärakennetta täydentämään yhdyskuntataloudellisesti järkevällä tavalla. Tavoitteena on näin suunnittelemattoman hajarakentamisen vähentäminen ohjaamalla rakentamista kylärakenteen kannalta hyvillä alueilla.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 138	19.06.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 116	12.09.2018

Uudet rakennuspaikat sijoittuvat pääosin kylän keskeisille alueille ja olemassa olevan rakennuskannan yhteyteen tai lähistölle. Poikkeuksena tästä on ns. Saarimäen metsäalue, joka sijoittuu koulun ja kyläkeskuksen välille, jossa nykyisin on vain muutamia melko hajallaan olevia omakotitaloja ja pari tilakeskusta. Saarimäen alue sijaitsee kuitenkin edullisesti koulun ja päiväkodin sekä rakennetun vesihuoltoverkoston ja olemassa olevan tiestön näkökulmasta. Uudet rakentamisalueet on myös maisemallisesti voitu sijoittaa hyvin.

Yritystoiminnalle on varattu aluetta välittömästi rautatien eteläpuolelta, jossa kaupungilla on runsaasti maata. Tältä alueelta on myös ajateltu voitavan esittää terminaali-aluetta puutavaran varastointiin ja lastaukseen rautatiekuljetuksen tarpeisiin.

Saarimäen alueelle osoitettiin 23 uutta rakennuspaikkaa, Tapiolantie pohjoisen alueelle 15 ja ns. Läntisen kylänraitin alueelle 16 uutta rakennuspaikkaa. Kyläkeskuksen alueelle osoitettiin 12 uutta rakennuspaikkaa, joista 5 kpl kaupungin omistamalle alueelle. Muille alueille uusia rakennuspaikkoja osoitettiin yhteensä 13. Kartoille osoitettujen rakennuspaikkojen koot vaihtelevat pari poikkeusta lukuun ottamatta 2000 neliömetristä 10000 neliömetriin, pääosan ollessa 3000:sta 6000 neliömetriin.

Noin 80 uutta rakennuspaikkaa riittävät täyttämään asetetun 200 asukkaan lisäyksen kyläkaavan alueelle. Lisäreservin tarjoavat 30 - 40 tällä hetkellä lähinnä loma-asuntokäytössä olevaa vanhaa asuinrakennusta. Hajalan kylä pystyykin tarjoamaan hyvän maaseutumaisen asumisvaihtoehdon osana Salon väestötavoitetta. Rakentamisen alueet on voitu osoittaa siten rakennetta täydentävästi, että vaikka mitoitus saattaa ylittää kysynnän, niin haitallista kylärakenteen hajoamista ei kuitenkaan tapahdu.

Suunnittelua koskien on 6.4.2018 pidetty ns. aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu.

Oheen on liitetty luonnos Hajalan kyläyleiskaavaksi sekä siihen liittyvä selostus. Seuraavana vaiheena on asettaa kaavaluonnos nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Nähtäville kaava asetetaan kesälomakauden jälkeen.

Kaupunkikehitysjohdaja:

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyy oheisen Hajalan kyläyleiskaavaluonnoksen ja päättää asettaa sen nähtäville valmisteluvaiheen kuulemistä varten.

Päätös:

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirjaan merkitään, että Tarja Pennanen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.32.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 138	19.06.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 116	12.09.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 116

Valmistelija: vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, (02) 778 2300, ympäristönsuojelutarkastaja Anne Kari-Nummi, anne.kari-nummi@salo.fi, puh. (02) 778 7802, ympäristöterveydenhuollon esimies Riitta Suutari, riitta.suutari@salo.fi, puh. (02) 778 4601.

Salon kaupunkikehityslautakunta on 19.6.2018 hyväksynyt Hajalan kyläleiskaavaluonnoksen asetettavaksi nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten. Kaupunkikehityslautakunnan valmistelu on luettavissa tämän valmistelun yhteydessä. Valmistelusta ilmenee kaavan suunnittelun lähtökohdat, alueen väestö- ja asumistietoa, liikenneyhteydet, yhdyskuntatekniikka ja muodostettavien uusien rakennuspaikkojen lukumäärä.

Kaupunkisuunnittelu pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa kaavaluonnoksesta 15.10.2018 mennessä.

Esityslistan liitteenä on kaavaluonnoskartta sekä luonnosvaiheen selostus.

Rakennusvalvonnan kannanotto:

Kaavan valmistelussa on otettu hyvin huomioon voimassa oleva rakennusjärjestys. Vanhat ja uudet rakennuspaikat on merkitty selkeästi ja olemassaolevat kiinteistöjen rajat on huomioitu rakennuspaikkoja merkittäessä.

Kaavamerkin AP määräykseen tulisi selvyyden takia lisätä, että myös laajentaminen voidaan suorittaa tämän kaavan mukaan suoralla rakennusluvalla. P merkinnän määräykseen tulisi lisätä tarkennus asuntorakentamisen edellytyksille. Kaavakartalla esiintyvien AM kaavamerkintöjen määräykset tulisi kirjoittaa auki. Teollisuusalueet on pyritty riittävästi sijoittamaan erilleen asuinrakentamisesta.

Suojelukohteet on merkitty rakennusvalvonnan kannalta riittävän hyvin kaavakartalla.

Ympäristönsuojelun kannanotto:

Ehdotuksessa on huomioitu useat luontoselvityksessä esitetyt kohteet tosin osittain poikkeavin rajauksin, mutta oja-alueet on jätetty merkitsemättä luo-kohteiksi. Näiden alueiden suojeleminen erilaisilta toimenpiteiltä kuten maa-ainesten läjittämiseltä on erittäin tärkeää.

Lisäksi EO/TY alueen ulottaminen pellon reunaan asti suoraan

Kaupunkikehityslautakunta	§ 138	19.06.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 116	12.09.2018

---

näkyvyysalueelle rikkoo alueen maisemakokonaisuuden.

Ympäristöterveydenhuollon kannanotto:

Ei lausuttavaa.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa kaupunkikehityslautakunnalle rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valmistelun mukaisen kannanoton.

Päätös:

Kaavoitusinsinööri Timo Alhoke selosti asiaa ja poistui klo 18.33.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Strategisten tavoitteiden seurantaraportti 2/2018, rakennus- ja ympäristölautakunta

170/02.02.02.00/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 117

Valmistelija: vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, (02) 778 2300, janne.ranki@salo.fi, hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, puh. 02-778 2307, ympäristöterveyshuollon päällikkö Riitta Suutari, riitta.suutari@salo.fi, puh. 02-778 4601, hankintapäällikkö Päivi Kohvakka, paivi.kohvakka@salo.fi, puh. 02-778 5011

Kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti palvelualueet raportoivat valtuustotason toiminnallisten tavoitteiden ja talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuustolle kolme kertaa vuodessa. Kuluvan vuoden toinen toiminnallisten tavoitteiden seurantaraportti käsitellään valtuustossa syys-lokakuussa ja se tulee olla valmiina viimeistään 12.9.2018 mennessä.

Tällä ajanjaksolla kaupunginhallituksen tulokortilla esitettyjen tavoitteiden toteutumisen raportoinnista huolehtivat ne palvelualueet, joille tehtävä on kortissa vastuutettu (raportointi 1-8). Kaupunginhallituksen tulokorttiin merkitään myös tavoitteen toteutumisen nykyvaihe. Palvelualueiden tulee laatia myös yleinen kuvaus palvelualueen merkittävimmistä tapahtumista ja toiminnasta ko. ajanjaksolta. Kaupunginhallituksen tulokortissa ei ole tavoitteita rakennus- ja ympäristölautakunnalle. Myöskään lautakunnan tulokorttien toteutumisen seuranta ei vuonna 2018 raportoida, koska kyseisiä tulokortteja ei ole tehty lautakuntatasolle.

Palvelualueiden raporttien tulee olla lyhyitä, informatiivisia ja konkreettisia sekä esitysasultaan selkeitä. Mikäli tavoitteita ei ole saavutettu, tulee raportissa arvioida toteutumisajankohta tai selvittää, miksi tavoitetta ei voi saavuttaa. Jos tavoite on saavutettu vain osittain, tulee kertoa miltä osin tavoitteet on saavutettu ja miltä osin ne ovat saavuttamatta.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. strategisten tavoitteiden seurantaraportti sekä selvitys talousarvion toteutumisesta lautakuntatasolla on esityslistan liitteenä. Lautakunnan talouden toteuma oli elokuun lopulla (tilanne 3.9.2018) menojen osalta noin 64 % ja tulojen osalta 60 %. Tämän perusteella lautakunnan talous näyttää toteutuvan arvioidun mukaisesti.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen strategisten tavoitteiden ja talouden seurantaraportin ajalta 1.1.-31.8.2018 ja esittää seurantajakson raportin edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Talousarvio 2019, Rakennus- ja ympäristölautakunta

1627/02.02.00.01/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 118

Valmistelija: vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, (02) 778 2300, janne.ranki@salo.fi, hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, puh. 02-778 2307, ympäristöterveyshuollon päällikkö Riitta Suutari, riitta.suutari@salo.fi, puh. 02-778 4601, hankintapäällikkö Päivi Kohvakka, paivi.kohvakka@salo.fi, puh. 02-778 5011

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.5.2018 § 200 hyväksynyt Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehyksen vuosille 2019-2022 ja talousarvion laadintaohjeet.

Vuoden 2019 talousarvio ja vuosien 2019–2022 strategiset linjaukset perustuvat valtuuston 16.4.2018 § 48 hyväksymiin valtuuston tuloskortteihin. Palvelualuekohtaiset tuloskortit käsitellään talousarvioprosessiin yhteydessä samoin kuin palvelualueiden keskeiset tavoitteet ja toimintariskit.

Raami vuodelle 2019 on laadittu kestävän talouden periaatteella. Vuosikate on yhtäsuuri kuin poistot eli talous on tasapainossa. Investointien omarahoitus on mahdollisimman korkea. Uutta velkaa otetaan vain, jos maksuvalmius sitä edellyttää.

Talouden pitäminen tasapainossa tulevina vuosina edellyttää palvelutuotantoon rakenteellisia uudistuksia jatkuvan parantamisen hengessä ja toiminnan tehostamista joka päivä paremmaksi. Talouden tervehdyttämistoimenpiteitä tulee jatkaa määrätietoisesti, jotta talous pysyy vuositasolla tasapainoisena tulevina vuosina ja taseen tilikauden yli-/alijäämä säilyy positiivisena. Talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon mm. asukasluvun muutos, työllisyystilanne, hallitusohjelman linjaukset ja tuleva maakuntauudistus.

Vuoden 2019 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien toimintakate on valtuustoon nähden sitova. Talousarvioraami on annettu lautakuntasolle, joka on sama kuin valtuustoa sitova määräraha.

Maksut ja taksat pitää käydä huolella läpi ja tehdä niihin mahdolliset tarkistukset. On kuitenkin huomioitava asukasluvun laskun vaikutus palvelujen kysyntään. Kuluraami on rakennettu niin, että nykyiset toiminnot päätettyine muutoksineen rahoitetaan. Hallitus tulee tarvittaessa asettamaan säästötavoitteita edellisten vuosien tapaan.

Henkilöstömenojen raamissa on otettu huomioon sopimusten mukaiset palkankorotukset. Raamiin pääseminen edellyttää vapaaehtoisten säästötoimien jatkamista ja vastuullista rekrytointia.

Salon kaupungin talousarvioraamin veroennuste on tehtävä maltillisesti. Lähtökohtana on, että työllisyystilanne on paranemassa ja väkiluvun

voimakas väheneminen pysähtyy. Valtionosuudet ja verotulojen tasaus perustuu Kuntaliiton laskelmiin.

Palvelualueiden sitovat tavoitteet on johdettava valtuustotason strategisista tavoitteista. Jokaisesta tavoitteesta on muodostettava toiminnan sisältöön pureutuvia mittareita, jotka kuvaavat konkreettisia asioita tulokortin eri näkökulmista. Mahdolliset riskit ja riskienhallinta-toimenpiteet on myös raportoitava sekä riskien vaikutus ja todennäköisyys.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan käyttötalouden talousarvioesitys ja toiminnan painopisteet vuodelle 2019 on esityslistan liitteenä. Lautakunnalta ei edellytetä tulokortin laatimista. Talousarvioehdotukset tulee palauttaa kaupunginhallitukselle 28.9.2018 mennessä. Lautakunnat laativat käyttösuunnitelmat joului-tammikuun aikana.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2019 on menojen osalta noin 2,2 miljoonaa euroa ja tulojen osalta noin 690.000 euroa. Lautakunnan toimintakate on noin 1,5 miljoonaa euroa, mikä on reilu 100.000 euroa enemmän kuin raami. Muutos johtuu palvelujen ostoista sekä henkilöstökuluista, jotka on varattu ensi vuodelle täysimääräisesti uuden organisaation mukaan.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaisen talousarvioehdotuksen vuodelle 2019 ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen ja -valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen Hakamaa 734-741-1-53 ja Alha 734-741-1-38 kiinteistöjen alueille

2640/10.03.00.06.01/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 119

Valmistelija: vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300

Hakemus

Caruna Oy hakee lupaa 0,4 kV:n ja 20 kV:n maakaapeliin sijoittamiseksi tilojen Alha 734-741-1-38 ja Hakamaa 734-741-1-53 alueille kartassa esitetyllä alueella.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 § kuuluu seuraavasti:

”Kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Sopimus 1 momentissa tarkoitettujen laitteiden sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa.

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus 1 momentissa tarkoitettujen johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.”

Kuuleminen

Alha ja Hakamaa -tilojen omistajaa on kuultu hakemuksen johdosta. Omistaja toteaa, ettei hän kiellä johtojen sijoittamista. Omistaja ei kuitenkaan ole sopinut sijoituksesta, koska Carunan tarjoama sopimusmalli ei ole hänen mielestään hyväksyttävissä.

Yhtiön hakemuksen liitteenä olevasta kartasta ilmenee, että hakija hakee sijoituslupaa Alha ja Hakamaa -tiloille (suunniteltu reitti). Linjaus kulkee Alha-tilalla pellon läpi lähellä nykyistä ilmalinjausta ja on lyhin linjausvaihtoehto. Alha ja Hakamaa -tiloja kiertävä reitti (vaihtoehto 2) Aijalantien varrella sijoittuu kalliialueelle ja olisi selvästi pidempi ja kalliimpi.

Aloittamisoikeus

Hakija pyytää, että yhtiö saisi aloittaa johdon asennustyöt muutoksenhausta huolimatta (aloitusoikeus).

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin johdon sijoittamista, muuttamista tai poistamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (aloittamisoikeus).

Liitteenä johtojen sijaintikartta.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Caruna Oy:lle oikeuden sijoittaa 0,4 kV:n ja 20 kV:n maakaapelit oheisessa kartassa suunnitellun linjauksen mukaisesti tilojen Alha 734-741-1-38 ja Hakamaa 734-741-1-53 alueille.

Johdon sijoitus ei aiheuta haittaa kaavoitukselle ja on tarkoituksenmukaisesti linjattu.

Johdot saadaan sijoittaa Alha ja Hakamaa -tiloille mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus kiellä päätöksen täytäntöönpanoa. Ennen töiden aloitusta on rakennusvalvontaan toimitettava kahden henkilön allekirjoittama omavelkainen vakuus tai muu hyväksyttävä vakuus sen varalta, että muutoksenhakutuomioistuin kumoaa sijoitusluvan.

Aloittamisoikeus myönnetään, koska sähköverkon säävarmuutta parantavan saneeraushankkeen mukaisen verkon rakentaminen saattaa muutoin lykkääntyä.

Tästä päätöksestä peritään hakijalta rakennusvalvontaviranomaisen taksan 2018 § 9.2 mukaisena maksuna 400 euroa. Lisäksi aloittamisoikeudesta peritään hakijalta 6.4.2 kohdan mukaisesti 160 €.

Päätöksen jakelu:

[REDACTED]

TLT-Connection

[REDACTED]

Päätös:

Esittelijä ilmoitti, että kiinteistön haltija on pyytänyt esittämään lautakunnalle Carunalle tekemänsä johtoalueen sopimusehdotuksen. Sopimusehdotus esitettiin lautakunnalle.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Lautakunta pyytää työn suorittajaa huomioimaan, että peltoalueella tehtävä mahdollinen louhintatyö suoritetaan niin, että sen aiheuttama rakenteen muoto ei vaikeuta viljelykoneiden käyttöä eikä maan muokkausta.

Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen Kaivos 734-741-2-29 ja Aijala 734-741-1-42 kiinteistöjen alueille

2666/10.03.00.06.01/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 120

Valmistelija: vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300

Hakemus

Caruna Oy hakee lupaa 0,4 kV:n ja 20 kV:n maakaapelien sekä puistomuuntamon sijoittamiseksi tilojen Aijala 734-741-1-42 ja Kaivos 734-741-1-29 alueille kartassa esitetylle alueelle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 § kuuluu seuraavasti:

”Kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteuttamista. Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Sopimus 1 momentissa tarkoitettujen laitteiden sijoittamisesta sitoo myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa.

Kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus 1 momentissa tarkoitettujen johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.”

Aijala ja Kaivos -tilojen omistaja ei ole suostunut johtojen tai puistomuuntamon sijoitukseen.

Kuuleminen

Tilan omistajaa on kuultu. Hän ei ole antanut lausuntoa tai vastinetta.

Yhtiön hakemuksen liitteenä olevasta kartasta ilmenee, että hakija hakee sijoituslupaa Aijala ja Kaivos -tiloille (Hakemusta koskeva reitti). Linjaus kulkee yksityistien reunalla. Kiertävät vaihtoehdot eivät ole mahdollisia, koska em. tilat ympäröivät kiinteistöjä joita maakaapelointi koskee. Uusi puistomuuntamo sijaitsee Aijala-tilalla.

Aloittamisoikeus

Hakija pyytää, että yhtiö saisi aloittaa johdon asennustyöt muutoksenhausta huolimatta (aloitusoikeus).

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin johdon sijoittamista, muuttamista tai poistamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (aloittamisoikeus).

Liitteenä johtojen ja puistomuuntamon sijaintikartta.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Caruna Oy:lle oikeuden sijoittaa 0,4 kV:n ja 20 kV:n maakaapelit sekä puistomuuntamon oheisen kartan mukaisesti Aijala 734-741-1-42 ja Kaivos 734-741-1-29 –tilojen alueille.

Johtojen sijoitus ei aiheuta haittaa kaavoitukselle ja on tarkoituksenmukaisesti linjattu.

Johdot ja muuntamo saadaan sijoittaa Aijala 734-741-1-42 ja Kaivos 734-741-1-29 –tilojen alueille mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei hallinto-oikeus kiellä päätöksen täytäntöönpanoa. Ennen töiden aloitusta on rakennusvalvontaan toimitettava kahden henkilön allekirjoittama omavelkainen vakuus tai muu hyväksyttävä vakuus sen varalta, että muutoksenhakutuomioistuin kumoaa sijoitusluvan.

Aloittamisoikeus myönnetään, koska sähköverkon säävarmuutta parantavan saneeraushankkeen mukaisen verkon rakentaminen saattaa muutoin lykkääntyä.

Tästä päätöksestä peritään hakijalta rakennusvalvontaviranomaisen taksan 2018 § 9.2 mukaisena maksuna 400 euroa. Lisäksi aloittamisoikeudesta peritään hakijalta 6.4.2 kohdan mukaisesti 160 €.

Päätöksen jakelu:

[REDACTED]

TLT-Connection

[REDACTED]

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Maa-aineslupa, YIT Infra Oy, hiekka ja sora, Hiekk anummi 734-721-13-5, lupa 4-2018

1518/10.03.00.05.00/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 121

Valmistelija: ympäristöinsinööri Sirpa Sorsa, sirpa.sorsa@salo.fi, 02 778 7806

Hakija

YIT Infra Oy
PL 169/Luvat
00181 Helsinki

Ottotoiminta

Kylä, Tila	Yltäkylä, Hiekk anummi 13:5
Kiinteistötunnus	734-721-13-5
Tilan pinta-ala	9,006 ha
Ottamisalueen pinta-ala	2,7 ha
Kaivualueen pinta-ala	2,7 ha
Ottamissuunnitelma	on
Otettava maa-ainelaji	hiekk a ja sora
Otettavaksi esitetty kokonaisotto- määrä ja ottoaika	71.300 m ³ 10 v
Kuuleminen suoritettu	25.5. - 25.6.2018 (MAL 13 §)
Lausunnot pyydetty	7.5. - 9.5.2018 (MAL 7 §, MAA 4 §)

Asia

Päätös maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainelupahakemuksesta. Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Vireille tulo

Hakemus on saapunut Salon ympäristönsuojeluun 23.4.2018. Korjatut piirrokset, selvitys Kiikalan soranoton pohjavesivaikutuksista ja muut lisäselvitykset saapuivat 2.5.2018.

Alueen perustiedot

Ottamisalue sijaitsee Kalmankorventien varressa noin 7 km Kiikalan keskuksesta lounaaseen. Oheismateriaalina on kartta.

Vuositarkastus

Alueelle on tehty viimeisin vuositarkastus 17.11.2017.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT JA OTTAMISSUUNNITELMA**Yleistä**

YIT Infra Oy:n ympäristöasiantuntija Lasse Vilhunen on valtuutettu laatimaan hakemus ja maa-ainesten ottosuunnitelma hiekan ja soran ottamiseksi kiinteistöllä Hiekk anummi 734-721-13-5. Hakija omistaa kiinteistön.

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi ottomäärälle 71.300 m³. Hankkeen tavoitteena on hyödyntää olemassa olevalta ottoalueelta saatava kiviaines, jota ei ehditty nykyisen luvan voimassaoloaikana hyödyntää. Samalla haetaan lupaa aloittaa toiminta vakuutta vastaan.

Nykytilanne

Kiinteistön pohjoisosa (vaihe I) on maisemoitu ottotoiminnan jälkeen. Tämä suunnitelma koskee kiinteistön eteläosaa eli vaihetta II aiemman suunnitelman mukaisesti. Ottoalue on jo pääosin ottamistoiminnassa eikä alue ole siten luonnontilassa. Kiinteistön itäpuolella kiinteistöllä 5:21 on pieni ottoalue.

Lupatilanne

Hakijalla on alueella voimassaoleva maa-aineslupa, jonka on antanut Kiihkalan kunnan kunnanhallitus 26.8.2008. Lupa päättyy 26.8.2018. Lupa koski kahta vaihetta, joista vaihe I on päättynyt ja sen maisemointi on hyväksytty 9.10.2013. Lisäksi Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt muutoksen aiemmin mainittuun maa-aineslupaan päätöksellään 14.10.2015, jolla on mahdollistettu rasi-tien siirtäminen noin 200 metrin matkalta keskimäärin 30 metriä pohjoiseen maisemoidun sorakuopan osan pohjalle ja tien alta saatavan kiviaineksen hyödyntäminen. Hakijalla ei ole alueella muita lupia. Nyt haettavalla luvalla on sen lainvoimaiseksi tullessa tarkoitus korvata olemassa oleva maa-aineslupa.

Kaava- ja suojelualueet

Ottamisalueella on Salon seudun maakuntakaavassa merkintä (pv) pohjavesialue. Kaavoitus ei muodosta estettä luvan myöntämiselle. Alueella ei ole tarkempaa kaavoitusta.

Naapuritilat ja asutus

Lähimmät vapaa-ajan asutukset ovat ottamisalueen lounaispuolella Nummilammien rannalla noin 150 metrin päässä ottoalueen rajasta. Länsipuolella lähimmät vapaa-ajan asutukset ovat Kalaton-lammen rannalla, yli 500 m päässä suunnitelma-alueen rajasta. Luoteessa ja pohjoisessa lähimmät vapaa-ajan asunnot ovat noin 700 metrin päässä Riidus-lammen rannalla sekä koillisessa n. 360 m päässä Kalmankorventien itäpuolella ja noin 500 metrin päässä idässä. Alueella ei ole jyrkkiä rintauksia.

Maaperätiedot

Toiminta-alueen kiviaines on pääosin hiekkaa ja soraa. Kartta-aineistona on käytetty aiempia suunnitelmakarttoja. Aineistoa on täydennetty maastokartoituksin keväällä 2018. Koordinaatisto ETRS-TM35FIN, korkeusjärjestelmä N2000. Vesitulokset ovat ottamissuunnitelmassa N60-korkeusjärjestelmässä. Tulokset on muutettu myöhemmin N2000-järjestelmään.

Luonnonolot ja maisema

Lähin luonnonsuojelualue, Vuohissuo, jää alueen kaakkoispuolelle reilun 200 metrin päähän. Vuohissuo jää metsäisen harjun itäpuolelle. Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä suojeltavia lajeja eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai muinaisjäänöksiä.

Pohjavesiolosuhteet ja talousvesikaivot

Suunnitelma-alue sijoittuu II-luokan Riiduksen pohjavesialueelle (0225206), jonka kokonaispinta-ala on 2,77 km² ja muodostumisalueen pinta-ala 1,88 km². Alueella on 2 pohjavesiputkea, joista on toteutettu tarkkailua. Tarkkailutulokset on toimitettu lupaviranomaiselle.

Alueen länsipuolella Riidus on tasolla +112,3 m, Kalaton +113,1 m ja Nummilampi +112,1 m (N2000), pohjoisessa Kailjärvi tasolla +107,9 m. Varesjärven pinta noin 900 m päässä idässä on tasossa +86,1 m. Valuma-alue tarkastelun mukaan suunnitelma-alueen vedet purkautuvat Varesjokea pitkin Aneriojärveen.

Ottamistoimenpiteet

Kokonaisottomäärä on noin 71.300 m³tr. Alin ottotaso on +108,1 m tai vähintään 2 metriä ylimmän havaitun pohjavedenpinnan yläpuolella. Alin ottotaso on merkitty suunnitelmakarttoihin. Se on pohjoisessa +108,5 ja eteläosassa +108,1. Ottoa arvioidaan olevan vuodessa 10.000 - 30.000 m³tr. Otto tapahtuu kysynnän mukaan. Kiviainesta otetaan penkasta kaivurilla ja/tai pyöräkuormaajalla. Irrotettu kiviaines kuljetetaan pois sellaisenaan tai tarvittaessa seulotaan.

Seulonta ja tankkaus

Sora seulotaan tasalaatuisiksi tuotteeksi. Laitos koostuu syöttimestä, seulastosta ja tarvittavista materiaalin kuljettimista. Maaperä suojataan seulan alta HDPE-kalvolla, jonka reunat korotetaan. Lisäksi päälle levitetään noin 30 cm vahvuinen hiekkakerros, ettei kalvo rikkoontuisi.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Ottamisen loputtua alue siistitään ja muotoillaan ympäristöön sopivaksi. Alueen reunoille läjitetyt pintamaat ja muut alueelta saatavat hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset levitetään luiskiin ja pohjatasolle paremman kasvukerroksen saavuttamiseksi. Luiskat muotoillaan jyrkimmillään kaltevuuteen 1:3 ja pyöristetään suursäteisesti ympäröivään maastoon soveltuvaksi. Maisemoitu tilanne on esitetty tarkemmin lopputilannekartassa ja leikkauspiirroksissa. Puusto alueelle uudistetaan luontaisesti ja täydennetään tarvittaessa istutuksin, valtapuuna alueella on mänty.

Ottamistoimenpiteiden ympäristövaikutusten arviointi*Maaperä, pinta- ja pohjavesi*

Työmaalla käytettävät öljytuotteet, pääosin polttoaineet, aiheuttavat riskin maaperälle ja pohjavedelle. Riskiä minimoidaan säilyttämällä polttoaineita kaksoisvaipallisissa säiliöissä, joissa on ylitäytönestimet. Säiliöt kestävät mekaanista ja kemiallista rasitusta.

Tankkaus tehdään ottamisalueella. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan tynnyreissä tiivispohjaisissa öljy- tai varastokontissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu. Työkoneita ei pestä eikä huolleta työmaa-alueilla.

Pöly- ja melupäästöt

Pölyä syntyy kiviaineksen ottamisesta sekä lastaamisessa. Koska alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, ei mahdollisesta pölystä arvioida olevan haittaa. Melua aiheutuu kiviaineksen ottamiseen, lastaamiseen ja kuljettamiseen käytettävistä koneista ja laitteista. Työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista.

Turvallisuus

Onnettomuus- ja vahinkotapauksia varten alueella säilytetään imeytysainetta ja pressu, johon likaantunut maa-aines voidaan tarvittaessa nopeasti siirtää. Hälytysnumerot pidetään työmaalla esillä ja onnettomuustapauksissa viranomaisiin otetaan yhteyttä välittömästi tarvittavassa laajuudessa.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

Pintamaat alueelta on jo kuorittu. Aiemmin kuoritut pintamaat ovat läjitetty alueen reunoille, ja ne hyödynnetään alueen jälkihoidossa. Pintamailla ei ole erityisiä vaikutuksia ympäristöön.

Vesienvalvontaohjelma

YIT Infra Oy on toimittanut liitteeksi Kokemäen Vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n tekemän selvityksen Kiikalan soranoton pohjavesivaikutuksista. Selvitys on vuodelta 2013 ja liittyy edellisen lupakauden lupaan ja siinä määrättyihin toimenpiteisiin, kun ensimmäisen vaiheen hiekka ja sora on otettu ja alue pääosin maisemoitu. Tilanne vastaa nyt haettavana olevaa lupakautta.

Selvityksen mukaan Lemminkäinen Infra Oy:n (nyk. YIT Infra Oy:n) Kiikalan soranottoalue sijaitsee keskellä Riiduksen (0225206) pohjavesialuetta. YIT Infra Oy:n ottamisalueen vieressä Kalmankorventien itäpuolella sijaitsee toinen pienempi soranottoalue. Pohjavesialue on maankäytöltään hyvin metsäinen, muutamia pohjavesivaikutteisia lampia alueella on. Vähäistä asutusta ja peltoviljelyä on ainoastaan pohjavesialueen reunoilla.

Riiduksen pohjavesialue on luokiteltu 2. luokan pohjavesialueeksi, jolla ei ole vedenottoa. Riiduksen pohjavesialue ei liity mihinkään isompaan pohjavesialuekokonaisuuteen, vaikka onkin osa III-Salpausselän pohjavesiharjuja. Pohjavesialueen muodostumispinta-ala on noin 1,88 km² ja pohjavettä muodostuu n. 930 m³ vuorokaudessa.

YIT Infra Oy:n soranottoalueen avoinna olevan alueen pinta-ala on n. 4,5 ha ja toisen soranottoalueen pinta-ala n. 0,5 ha eli yhteensä avoinna olevia soranottoalueita on noin 5,0 ha, mikä on noin 2,6 % pohjaveden muodostumispinta-alasta. Riiduksen pohjavesialue on tasoittunut pohjavesiharju, jossa ei enää ole suuria korkeuseroja. Aines on hiekkaa ja soraa ja lajittuneen aineksen kerrokset ovat paksuja 7 - 11 m. Pohjavesi purkautuu ympäröiville suoalueille, joista osa on raivattu pelloiksi tai turvetuotantoalueeksi.

Pinnankorkeutta ja pohjaveden laatua on seurattu kahdesta pohjavesiputkesta YIT Infra Oy:n ottamisalueella. Koska pohjaveden pinnankorkeus ei ole ollut laskusuunnassa vaan pikemminkin ollut nousussa, soranoton ei voida arvioida kovin voimakkaasti vaikuttaneen pohjaveden pinnankorkeuteen eikä siten myöskään pohjaveden tuottoon alueella. Pohjavesiveiputkissa rauta- ja mangaanipitoisuudet ovat olleet talousvesikäytön ra-

ja-arvoja selvästi korkeammat. Korkeat rauta- ja mangaanipitoisuudet eivät ole sidoksissa alueella harjoitettuun soranottoon vaan pohjaveden happitalouteen sekä maaperän laatuun. Korkeaa rauta- ja mangaanipitoisuutta lukuun ottamatta alueen pohjaveden laatu on tutkituilta osin talousvesikäyttöön soveltuvaa. Veden suola- ja typpiyhdistepitoisuudet ovat erittäin alhaiset ja veden hygieeninen laatu on keskimäärin hyvä. Veden pH-taso on talousvesikäyttöön soveltuva, eikä orgaanista ainetta ole käytännössä lainkaan. Pohjaveden nykyinen laatu ei viittaa siihen, että soranotolla olisi ollut vaikutusta pohjaveden laatuun. Toisaalta täyttä varmuutta tästä ei saada, koska soranottoa edeltäviä vedenlaatutietoja alueelta ei ole käytettävissä eikä myöskään vertailutietoja muualta pohjavesialueelta.

MAA-AINESLUVAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu Salon Seudun Sanomissa 25.5.2018 sekä Salon kaupungin ilmoitustauluilla 25.5. - 25.6.2018. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (6 kpl) on lähetetty tiedoksi luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen liitolta, Liikelaitos Salon Vedeltä, Salon kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuollolta sekä Riituksen Suojeluyhdistys ry:ltä.

1. *Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue 3.7.2018*

ELY-keskus toteaa, että ottamisalue sijaitsee Riituksen vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Tarkkailutulosten perusteella pohjavedenvirtaus alueella on kohti etelää. Haettavana olevan ottamisalueen havaintoputkessa (Pvp2) pohjaveden korkeudet ovat vuosina 2010-2017 vaihdelleet välillä +104,15 - +105 (N2000). Marraskuussa 2014 pohjavedenpinta havaintoputkessa on tarkkailutuloksen perusteella ollut tasolla +106,51 (N2000). Kyseinen pinnankorkeus poikkeaa niin selvästi muista mittauksista, että tarkkailutulos on mahdollisesti voinut sekoittua pohjoisosan havaintoputken (Pvp1) tulosten kanssa. Pohjoisosan maisemoidulla ottamisalueella pohjaveden pinnankorkeudet ovat olleet koko mittausjakson ajan noin kaksi metriä korkeammalla kuin eteläosassa.

Riituksen pohjavesialueelle ei ole laadittu suojelusuunnitelmaa. Pohjavesiensuojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishankkeen (POSKI) yhteydessä Riituksen alue on luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi harjualueeksi, joka soveltuu osittain maa-ainesten ottoon.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista pohjavesien suojelun sekä maiseman- ja luonnonsuojelun kannalta edellyttäen, että erityisesti pohjaveden suojelun näkökohdat huomioidaan lupaharkin-

nassa.

Lupaharkinnassa tulee huomioida ainakin seuraavaa:

- Pohjaveden pinnan taso ottamisalueella on mitattava kolmen kuukauden välein. Tarkkailun avulla varmistetaan, että ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päälle jätetään vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Alinta ottotasoa +109 (N2000) on nostettava, mikäli tarkkailun tulokset sitä edellyttävät.
  - Pohjaveden laatu alueella tulee määrittää kerran vuodessa. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja *E. coli* bakteerit.
  - Tulokset (pinnankorkeus ja laatu) raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueelle pohjavesitietojärjestelmään.
  - Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia, vaan orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa maan pintakerroksessa.
  - Maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaisesti luvan haltijan tulee toteuttaa kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet luvan voimassaolon aikana, jollei niiden suorittamiselle erikseen anneta muuta määräaikaa.
  - Maisemointi toteutetaan seuraavasti: Alue siistitään, muotoillaan ja tiivistyneet alueet möyhennetään ja pehmennetään. Luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 - 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta. Puustoksi istutetaan sekametsää. Alueen epäsopiva käyttö estetään.
2. *Varsinais-Suomen liitto (19.6.2018)* toteaa, ettei sillä ole huomauttamista hakemuksesta eikä hakemus ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa.
  3. *Liikelaitos Salon Vesi (25.5.2018)*
Liikelaitoksella ei ole huomautettavaa hakemuksesta.
  4. *Salon kaupungin kaupunkisuunnittelu (18.5.2018)* toteaa, että suunnittelualue sijaitsee Riiduksennummella, entisen Kiikalan kunnan alueella. Suomensjärven Kitulaan on matkaa viisi kilometriä. Alueella on kattava tieverkosto, ja itäpuolitse kulkee maantie. Lähiseutu on metsäistä, ja lähistöllä on myös järviä, mm. Varesjärvi. Suunnittelualueesta koilliseen on vapaa-ajan asutusta reilun 300 metrin päässä, ja lounaassa sitä on noin 150 metrin päässä.

Hakemusta koskevan tilan alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaihtoteisia yleis-, asema- tai ranta- asemakaavoja. Ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jonka vallitsevana kaavamerkintänä on M (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Ottamisalue

on myös Riiduksen pohjavesialueella, pv (II luokka). Riiduksennummi on vuonna 1987 seutukaavaliiton toimesta luokiteltu arvoluokan 4 harjualueeksi, mutta se on sittemmin jätetty pois esimerkiksi maakuntakaavasta.

Maa-ainesten otto Hiekk anummen kiinteistöllä ei ole ristiriidassa maakuntakaavan M-merkintään nähden. Pohjavesialueeseen ja pohjaveden pinnan tasoon tulee kuitenkin kiinnittää huomiota. Pohjaveden pinnan ylle olisi kahden metrin sijasta suotavaa jättää neljän metrin suojakerros. Ottamissuunnitelmassa puhutaan kiviaineksen otosta. Mikäli tämä tarkoittaa samaa hiekan ja soran ottoa kuin ennenkin eikä esim. louhintaa tai murskaamista, voidaan katsoa maa-ainesuunnan myöntämisen olevan mahdollista. Muutoin pitäisi huolehtia 300 metrin suojaetäisyydestä asutukseen. Näiden asiahaarojen ollessa kunnossa, voidaan tässä käytössä valmiiksi olevan alueen katsoa hyvinkin soveltuvan haetulle toiminnalle.

5. *Salon ympäristöterveydenhuolto (14.6.20018)* toteaa lausunnossaan, ettei toiminnasta saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (talousveden laatu, melu, pöly). Maaperään ei saa päästää imeytymään aineita, joilla saattaa olla heikentävä vaikutus pohjaveden laatuun. Työkoneiden säilytyspaikan maaperä tulee olla suojattu tiiviillä kalvolla ja huonosti läpäisevällä maakerroksella sekä katoksella.

Pohjavesipinnan päälle tulisi jättää vähintään 4 m paksuinen suojakerros koskematon maata. Pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet tulisi järjestää siten, että valtioneuvoston antamat ohjeet eivät ylity lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toiminnasta ei saa aiheutua melua, joka ylittää lähimmissä loma-asunnoissa STM:n asetuksen 545/2015 mukaiset sisämelun toimenpiderajat.

6. *Riituksen Suojeluyhdistys ry (19.6.2018)* esittää lausunnossaan seuraavaa:
- Lupa vaaditaan myönnettäväksi vain alkuperäisen luvan ottamisyyvyyteen (+4 m pohjaveden pinnasta) lupahakemuksen esittämän (+2 m pv-pinnasta) sijaan.
  - Lupa myönnetään korkeintaan viideksi vuodeksi.
  - Toiminta-aika rajataan arkipäiviksi päättyen pe klo 17 ja jatkuen ma klo 7 läheiselle vakituiselle ja loma-asutukselle aiheutuvan meluhaitan vuoksi.
  - Hiekanottoalueella 21.8.2012 tehdyssä yhdistyksen vaatimassa tarkastuksessa havaitut puutteet syvyysmittauksissa ja -merkinnöissä, suojauksissa, luvallisen syvyyden alituksessa ja silloisen luvan haltijan välisessä kommunikaatiossa korjataan.

Perusteluina vaatimuksille esitetään, että

- alueelta tehty ympäristövaikutusselvitys on 5 vuotta vanha eikä näin sisällä ajantasaista tietoa.
- ympäristövaikutusten selvityksessä mainittu pohjaveden pinnan nousu on katkennut ja viimeisen kahden vuoden aikana pohjaveden korkeustaso on ollut laskeva.
- suunniteltu hiekanotto alittaa pohjasyvyydeltään läheisimpien järvien (Riituksenjärvi, Kalaton ja Nummilampi) keskimääräisen veden-

pinnan 3-4 metrillä.

4. edellisinä vuosina Riituksenjärven veden korkeudessa ja värissä on ollut voimakasta vaihtelua.

5. pohjaveden mittaustuloksissa nitriitti-(NO₂-N)arvot ovat nousseet. Vaikka arvot ovatkin talousvesikäyttöön soveltuvia, yhdistettynä pohjaveden pinnan laskuun, katsotaan hiekanoton vaikuttavan pohjaveden kertymään ja laatuun.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta saapui kaksi muistutusta määräaikaan mennessä.

Ensimmäisessä muistutuksessa (25.6.2018) on huomautettu rasitetiestä. Tietoimituksessa asianomaiset ovat sopineet aiemmin, että liittymässä Kalmakorventiehen tulee olla 30 metriä tasaista osuutta. Tällöin rekat eivät jää siihen kiinni. Nyt tasainen osuus on vain 16 metriä. Luvan umpeutumisen takia aikaa tien korjaamiseen on elokuuhun 2018. Muistutuksessa todetaan vielä, että pohjaveden seuranta tulee tehdä Salon kaupungin ympäristönsuojelun ohjeiden mukaisesti.

Toisessa muistutuksessa (21.6.2018) kerrotaan, että perhe omistaa Kalatoman rannalla sijaitsevan loma-asunnon sekä metsätilan Nummilammen rannalla (734–721-14-8). Etäisyydet ovat 600 m / 300 m ottoalueelle. Nummilammen tilalle yhteys kulkee kyseisen ottoalueen läpi.

Vaatimuksena lupaehtoihin esitetään, että alin soran tai hiekan ottamistaso on +108,5 metriä ja ottoaika maksimissaan 5 vuotta. Mahdollinen soran seulonta on tehtävä arkisin ma-pe klo 7.00 - 17.00. Lintujen pesintäaikana ottotoiminta on oltava keskeytyksissä. Alueen läpi kulkevan tien kulutuskerros on oltava soramursketta 0-12 mm. Tankkausalueen merkintöihin ja suojarakenteisiin on kiinnitettävä huomiota. Ottoalueen reunoille on asennettava varoituskyllit 50 metrin välein. Maisemointitöitä on tehtävä ottamisen edetessä. Ei saa rakentaa "kiinteitä" konesuoja tai muita rakenteita. Pohjavesien tarkkailuputkien yläpään on tehtävä korkeusmerkintä tai tieto on oltava hakemuksessa ja putkissa. Kolmiopukkeja on asennettava vähintään 3 kpl korkeusmerkintöineen. Kulku ottoalueelle on suljettava puomilla.

Hakijan vastine 16.8.2018

Hakija toteaa vastineessaan, että *Varsinais-Suomen ELY-keskuksen* lausunnossa edellytetyt seikat toteutetaan. Pohjaveden pinnan päälle jää neljän metrin suojakerros (+109, N2000). Toiminnanharjoittaja suorittaa pohjaveden pinnankorkeuden ja laaduntarkkailua lausunnon mukaisesti. Tulokset toimitetaan sekä valvontaviranomaiselle että ELY-keskuksen tietoon. Ottamisalueen pohjalle tai luiskiin ei haudata tai läjitetä orgaanista ainesta. Jälkihoitotoimenpiteet toteutetaan luvan voimassaolon puitteissa lausunnon mukaisesti.

Salon kaupungin kaupunkisuunnittelun lausunnossa on suositeltu jätettävän 4 metrin suojakerros pohjaveden pinnan päälle ehdotetun 2 metrin sijaan. Toiminnanharjoittaja viittaa kohdassa ELY-keskuksen vastaukseen.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausuntoon hakija toteaa, että alueella on tarkkailtu pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua jo aiemman lupakauden puitteissa. Pohjaveden tarkkailua jatketaan

ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla.

Riituksen Suojeluyhdistys ry:n lausunnossa esitettyihin asioihin todetaan, että pohjaveden pinta vaihtelee luontaisesti noin 0,5 - 1 metriä vuodenaikojen mukaan. Pohjaveden pinnankorkeus on putkessa 1 vaihdellut 0,76 metriä vuodesta 2010 vuoteen 2017. Pohjavesiputkessa 2 pohjaveden pinnan korkeus on vaihdellut 0,85 metriä (pois lukien pinnankorkeus 11.11.2014, joka näyttää olevan virheellinen).

Korkeusjärjestelmässä N2000 pohjavesiputkessa 1 veden pinnankorkeus on ollut +106,26 heinäkuussa 2017 ja lokakuussa samana vuonna +106,19. Pohjaveden pinnankorkeus on noussut +106,85 metriin heinäkuussa 2018. Samoin pohjavesiputki 2 pinnankorkeus on noussut heinäkuusta 2017 heinäkuuhun 2018 ollen +105,01 metriä. Alla olevassa taulukossa on esitetty viimeisin pohjaveden pinnankorkeuden mittausta heinäkuulta 2018 ja vuoden 2017 kaksi viimeistä mittausta.

<i>Pvm</i>	<i>PVP1 (N60)</i>	<i>PVP1 (N2000) Yläpää 112,0</i>	<i>PVP2 (N60)</i>	<i>PVP2 (N2000) Yläpää 112,12</i>
10.7.2017	105,99	106,26	104,04	104,31
2.10.2017	105,92	106,19	104,01	104,28
16.7.2018	106,58	106,85	104,74	105,01

Putken 1 nitriittipitoisuus on ollut 3,8 µg/l 12.4.2018, kun edellisessä näytteessä 11.4.2017 pitoisuus on ollut < 10 µg/l. Putken 2 nitriittipitoisuus on 12.4.2018 otetussa näytteessä 2,1 µg/l ja 5,8 µg/l 11.4.2017. Talousvesiasetuksen mukaisesti nitriitin enimmäisarvo vedenkäsittelylaitokselta lähtevässä vedessä on 0,10 mg/l (100 µg/l). Molempien pohjavesiputkien tulokset alittavat enimmäisarvon.

Hakijalla ei ole huomautettavaa *Varsinais-Suomen liiton* lausuntoon.

Muistutusten osalta toiminnanharjoittaja lupaa korjata Kalmankorventien liittymän leveyden ja tasaisen osuuden vastaamaan tietoimituksessa sovitua. Ottotasosta toiminnanharjoittaja viittaa kohdassa ELY-keskuksen lausunnossa olevaan vastaukseen. Toiminnan rajaaminen lintujen pesintäajan ulkopuolelle tarkoittaisi käytännössä koko kevät- ja kesäkauden rajaamista. Toiminta ainoastaan talviaikaan ei ole perusteltua, kun kiviainetarve painottuu kevät- ja kesäkaudelle. Alueen läpi kulkevan tien pinta tehdään soramurskeiseksi. Jälkihoitotoimenpiteitä on alueella tehty luvan aikana, nyt haettava lupa koskee II-vaihetta. Pohjavesiputkien korkeustiedot on toimitettu tarkkailutulosten yhteydessä viranomaisille, ne on esitetty nyt myös vastineen pohjavesitaulukossa.

ASIAN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää YIT Infra Oy:lle maa-ainesluvan kymmeneksi vuodeksi enintään 71.300 m³ hiekan ja soran ottamiseen tilalta Hiekk anummi 13:5 (734-721-13-5) Yltäkylän kylässä hakijan esittämän täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksin.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Valvonta

1. Ottamisalueen ja kaivualueen rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittyinä koko lupakauden.
2. Ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen aloitustarkastusta hakijan on toimitettava päätöksessä mainittu vakuus hyväksyttäväksi sekä toteutettava muut mahdolliset lupaehtot.

Kaivusvyvyys

3. Ottosyvyyden valvomiseksi ottoalueelle on merkittävä riittävä määrä korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000. Korkeuspisteiden on oltava kiinteitä ja havaittavissa päivittäisessä työskentelyssä.
4. Koskemattoman suojamaakerroksen on oltava vähintään 4 metriä mitattuna ylimmästä pohjaveden pinnasta. Mikäli tämä suojamaakerosvaatimus täyttyy, alin sallittu kaivusvyvyys on +109 (N2000).
5. Pintamaata saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä kaivualueen osasta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.

Suojaetäisyydet

6. Suojaetäisyys ottamisalueen rajasta naapuritilaan on oltava vähintään 10 m.
7. Suoja-alue on säilytettävä koskemattomana ja puuston säilyminen turvattava. Suoja-alueelle ei saa läjittää pintamaata.

Melu ja pöly

8. Maa-ainestointia saa harjoittaa ma-pe klo 7-22 ja lauantaisin klo 8-18. Toimintaa ei sallita sunnuntaisin eikä arkipyhinä. Seulontaa saa harjoittaa ma-pe klo 7-18, mutta ei viikonloppuisin eikä arkipyhinä. Kuljetuksia saa harjoittaa ma-pe klo 7-22 ja la 8-18.
9. Valtioneuvoston asettamia melun ohjearvoja ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.
10. Valtioneuvoston asettamia pölyn ohjearvoja ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.
11. Pölyn sitomisesta ja pölyhaitan vähentämisestä on huolehdittava. Kasoja ja tulotietä on tarvittaessa kasteltava. Kastelemiseen saa käyttää vain puhdasta vettä. Kemikaalien ja suolan käyttö ei ole sallittua.

Varotoimenpiteet ottamisalueella

12. Toiminta ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa asutukselle, maisemalle eikä ympäristölle.

13. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.
14. Luvaton liikkuminen alueella on estettävä kieltotauluilla, ja mahdollisista vaaroista on tiedotettava varoituskyltein. Ottamisalueen soveltumaton käyttö estetään esimerkiksi katkaisemalla tarpeettomat kulkuväylät puomeilla tai muilla esteillä.
15. Toiminnanharjoittajan on varauduttava mahdollisia vahinkotilanteita varten varaamalla alueelle riittävä määrä imeytysainetta, joka on käytön jälkeen välittömästi toimitettava hävitettäväksi asianmukaiselle jätteiden käsittelylaitokselle. Vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle ja Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jätteet

16. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä on noudatettava Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä.

Jätteet on säilytettävä erikseen lajiteltuina ja toimitettava lajiteltuina asianmukaiseen jätteiden vastaanottoipaikkaan.

Pohjaveteen liittyvät varotoimet

17. Ottamistoiminnan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pinta- tai pohjavesiin pääse ympäristölle haitallisia aineita. Alueelle ei saa perustaa poltto- ja voiteluaineiden säilytyspaikkaa.

Ottamisalueella ei saa huoltaa koneita eikä laitteita. Työnaikaisten koneiden ja laitteiden säilytyspaikat sekä tankkauspaikka on suojattava asianmukaisesti esim. tiiviillä kalvolla ja huonosti läpäisevällä maakerroksella sekä katoksella.

18. Seula on sijoitettava tiiviille alustalle siten, että neljän metrin suoja- maakerrosta ei rikota toiminnan aikana.

Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun valvonta

19. Pohjaveden pinta on mitattava kolmen kuukauden välein touko-, elo-, marras- ja helmikuussa. Mittaukset on tehtävä aina samaan aikaan vuosittain.
20. Pohjaveden laatua on tarkkailtava ottamisalueella olevasta laadun tarkkailuun soveltuvasta havaintoputkesta vuosittain loka-marras- kuussa. Vedestä on analysoitava koliformiset bakteerit, *E. coli*, lämpötila, pH, sameus, sähkönjohtavuus väri, haju, happi, alkaliteetti, kloridi, sulfaatti, typpiyhdisteet, KMnO_4 -luku, hiilidioksidi, kokonaisko- vuus, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt C_5 - C_{10} ja mineraaliöllyt C_{10} - C_{40} .

Myöhemmin tarkkailua voidaan hakemuksesta harventaa. Näytteen- ottajan ja pinnanmittaajan on oltava sertifioitu tai näytteenoton ak-

kreditoitu. Näytteet on tutkittava akkreditoidussa laboratoriossa.

Raportointi

21. Yhteenvetoraportti pohjaveden pinnankorkeuksista ja laadusta on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä pohjavesitietojärjestelmään.

Poikkeavista tai raja-arvot ylittävistä tuloksista on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jälkihoito ja maisemointi

22. Alueelle ei saa tuoda eikä varastoida toimintaan kuulumattomia tavaroita. Alueelle ei saa perustaa maankaatopaikkaa tai muuta säilytyspaikkaa.
23. Ottamisalueen luiskiin ja pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia esim. kantoja. Orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa pintakerroksena. Varastoitu pintamaa on käytettävä maisemointiin kolmen vuoden sisällä.
24. Alue siistitään ja sen epäsopiva käyttö estetään. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueen maisemointi on tehtävä luvan voimassaolon aikana.
25. Tiivistyneet alueet kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään. Karkean pohjasoran alue peitetään noin 20 - 50 cm paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatonut turve). Mikäli alueelle joudutaan muualta tuomaan maa-ainesta maisemointia varten, on sen oltava tutkitusti puhdasta.

Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia heinäkasveja ja istutetaan tarvittaessa varpukasveja. Puustoksi istutetaan sekametsää.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

26. Luvan saajan on noudatettava hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaista kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa. Suunnitelma on arvioitava ennen toiminnan aloittamista ja tarkistettava viiden (5) vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu tai kaivannaisjätteiden käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi, on maa-ainesluoppa muutettava siten kuin MAL 16 b:ssä säädetään.

Päätöksen perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja suunnitelman ja todennut, etteivät ne aiheuta maa-aineslain (555/1981) 3 §:n mukaisia seuraamuksia, kun ottamissuunnitelmaa ja lupaehtoja noudatetaan.

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta, koska kyseessä on jo käytössä oleva avattu ottamisalue. Aluetta ei laajenneta.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Määräyksissä on huomioitu lausunnot kaavallisen merkityksen, ympäristön ja maiseman, pohjaveden suojelun ja veden käyttökelpoisuuden säilymisen sekä haittojen vähentäminen naapuruston kannalta. Jälkihoito on toteutettava lupa-aikana ja sen on oltava valmis ennen luvan päättymistä.

Muistutuksissa olevat asiat on otettu huomioon tarpeellisessa määrin. Yksityistietoitimitusta koskevat asiat eivät kuulu maa-ainesluvan piiriin. Hakija on luvannut vastineessaan toimia tietoitimituksen mukaisesti. Maa-ainesten otto tien alta ei voi huonontaa tien kuntoa, vaan tie on pidettävä saman kuntoisena kuin se on ollut ja muutoinkin kehoitetaan noudattamaan tietoitimituksessa sovittuja asioita.

Pohjavedessä tai pinnan korkeuksissa ei ole todettu olevan sellaisia muutoksia, että sen perusteella lupa-aikaa olisi lyhennettävä. Oton ei ole katsottu vaikuttavan lähellä oleviin järviin. Asiantuntijan laatimassa raportissa vuodelta 2013 on todettu, ettei ottamisalueen koko huomioon ottaen maa-ainesten otolla ole vaikutusta pohjaveteen. Ottamisalue on nyt haettavana olevassa luvassa pienempi kuin vuonna 2013. Veden laatuparametrit täyttävät talousveden laatuvaatimukset. Aikaisemman luvan valvonta-asiat eivät kuulu tähän lupaan, vaan ne on hoidettu erillisillä päätöksillä. Lähellä oleva loma-asutus on huomioitu aikarajoituksin riittävästi, sillä yksikään loma-asunto ei sijaitse ympäristöministeriön ohjeistuksen suositusetaisyyden sisällä (< 100 m) tai läheisyydessä.

Lupaehtojen perustelut

Valvontaa koskevat lupaehdot (1 - 2) ovat tarpeen, jotta lupaviranomainen voi riittävästi valvoa lupa-aluetta ja sen laajuutta. Vakuus vaaditaan maisemoinnin ja vahinkojen turvaamiseksi.

Kaivusyvyyttä koskevat lupaehdot (3 - 5) on määritetty pohjaveden sekä lähialueen suojelemiseksi. Havaintoputken sijainnilla ja pohjaveden pinnan tarkkailulla varmistutaan, että riittävä suojamaakerros säilyy.

Ottamisalueen suojaetäisyyttä koskevat lupaehdot (6 - 7) on annettu mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten estämiseksi ympäristölle ja maantielle.

Lupaehdot melusta ja pölystä (8 - 11) vähentävät lähialueelle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Mikäli seulonnasta ylijääneitä kiviä aiotaan murskata, siitä on tehtävä meluilmoitus tai haettava ympäristölupaa.

Varotoimenpiteitä koskevat lupaehdot (12 - 15) ovat tarpeen ottamisesta johtuvan maisemahaitan ehkäisemiseksi, turvallisuuden huomioimiseksi sekä pinta- ja pohjaveden asianmukaiseksi huolehtimiseksi.

Jätteitä koskeva lupaehto (16) on annettu jätehuoltomääräysten toteuttamiseksi.

Pohjaveteen liittyvät varotoimet (17 - 18) on huomioitu lupaehdoissa. Määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja käyttökelpoisuuden turvaamiseksi. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikkojen suojaaminen asianmukaisesti vaaditaan, jotta polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden maaperään ja pohjaveteen pääsyä voidaan ehkäistä.

Uusi pohjaveden havaintoputki on asennettava pohjaveden virtausuunnassa alapuolelle. Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun seurantavoitteet (19 - 20) on annettu toiminnan ympäristövaikutusten arvioimiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Tarkkailun avulla varmistetaan, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta.

Raportointi (21) on veloitettu lupaehdoissa tietojen saamisen varmistamiseksi valvontaviranomaisen käyttöön sekä nykytilanteen arvioimiseksi.

Jälkihoito (22 - 25) edistää maisemoitumista ja pohjaveden suojelua.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa (26) koskeva määräys on tarpeen asetuksen valvomiseksi.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta siitä, kun lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Otettava kokonaismäärä

71.300 m³

Vuotuinen otto

7.130 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava erikseen hyväksyttävä vakuus:

$2,7 \text{ ha} \times 4.100 \text{ €/ha} + 71.300 \text{ m}^3 \times 0,09 \text{ €/m}^3 = 17.487 \text{ €}.$

Vakuus palautetaan lupa-ajan ja lopputarkastuksen jälkeen, kun maisemointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja lupakäsittelystä määrätään tarkastusmaksu 1.534 €. Lisäksi harkinta toiminnan aloittamiseksi ennen maa-ainesluvan lainvoimaiseksi tuloa lupakäsittelyn yhteydessä 200 € ja hakemuksesta kuuluttaminen lehti-ilmoituksella 350 € eli yhteensä 2.084 €.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Nämä maksut ovat Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-16, 16 b, 19-21, 23-23b

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9

VNA kaivannaisjätteistä (190/2013) § 1-4

VNP melun ohjeistoista (993/1992)

VNA ilmanlaadusta (38/2011)

VNP ilmanlaadun ohjeistoista (480/1996)

Laki eräistä naapurisuhteista (26/1920) § 17

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös	Hakija
Ote päätöksestä	Varsinais-Suomen ELY-keskus/ympäristö ja luonnonvarat Varsinais-Suomen liitto Liikelaitos Salon Vesi Salon kaupunki/kaupunkisuunnittelu Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto Riitoksen Suojeluyhdistys ry Salon kaupunki/ympäristönsuojelu Muistuttajat
Ilmoitus päätöksestä	Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustauluilla. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungintalolla, Tehtas-
katu 2. Lisäksi päätös on luettavissa kaupungin verkkosivuilla
www.salo.fi-Kaupunki ja Hallinto-Päätöksenteko ja
organisaatio-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta
12.9.2018.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää YIT Infra Oy:lle
maa-aineslupan kymmeneksi vuodeksi enintään 71.300 m³ hiekan ja
soran ottamiseen tilalta Hiekanummi 13:5 (734-721-13-5) Yltäkylän
kylässä hakijan esittämän täydennetyn hakemuksen ja
ottamissuunnitelman mukaisesti sekä edellä valmistelusta ilmenevin
lupamääräyksin.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta
huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Ehtokohta 20, toinen kappale kuuluu kuitenkin seuraavasti:
Myöhemmin tarkkailua voidaan hakemuksesta harventaa. Näytteenottajan
on oltava sertifioitu tai näytteenoton akkreditoitu. Näytteet on tutkittava

akkreditoidussa laboratoriossa.

Muut päätökseen liittyvät seikat ilmenevät valmistelusta.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Jätteenkerääjän rekisteröinti, Jätelaki 100 §, Lassila & Tikanoja Oyj

1643/11.01.06.02/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 122

Valmistelija: Ympäristöinsinööri Riitta Saari, riitta.saari@salo.fi 02 778 7803

Asia

Päätös jätelain 100 §:n mukaisesta keräystoiminnan ilmoituksesta jätehuoltorekisteriin.

Hakija

Lassila&Tikanoja Oyj
Valimotie 27
00380 Helsinki

Ilmoituksen vireilletulo ja sisältö

Salon kaupungin ympäristönsuojelu on 26.4.2018 vastaanottanut Lassila&Tikanoja Oyj:n ilmoituksen tuottajavastuulla olevan paperin keräystoiminnasta. Ilmoituksessa on tiedot kerättävästä jätteestä ja arvio kertymistä, jäteastioista ja vastaanottoaikojen sijainneista Salossa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Jätteen ammattimaisen keräystoiminnan jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä vastaa sen kunnan ympäristöviranomainen, jonka alueella keräystä harjoitetaan.

Ilmoituksen käsittely

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä ilmoituksen tekijälle.

Valmistelija:

Lassila & Tikanoja Oyj:n paperinkeräystoiminta merkitään jätehuoltorekisteriin.

Asian käsittelystä peritään 130 € maksu. Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen vain käsittelymaksun osalta. Valitusosoitus on liitteenä.

Perustelut

Jätelaki 646/2011 § 142, § 100
Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 39 hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että Lassila & Tikanoja Oyj:n paperinkeräystoiminta Salon kaupungin alueella merkitään jätehuoltorekisteriin.

Perustelut ja oikeusohjeet ilmenevät valmistelusta.

Asian käsittelystä peritään 130 € maksu. Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 123

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 15.8. - 11.9.2018 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 48 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tiedoksi tulleet

Rakennus- ja ympäristölautakunta 12.09.2018 § 124

Valmistelija: hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, 02 778 2307 ja lupasihteeri Pirkko Isoviita-Reiman, pirkko.isoviita@salo.fi, 02 778 7808.

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

MH 3410/2018, 13.8.2018. Metsähallitus antaa Perniön asemanseudun metsästäjät ry:lle luvan hirven ja valkohäntäpeuran ajoon Teijon kansallispuistossa kiinteistöllä 734-891-1-4. Lupa-alueen pinta-ala on 10 ha. Lupa on voimassa 1.9.2018–31.7.2028. 2676/11.01.04.01/2018

UUDELY/8195/2018, 22.8.2018. Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy Espoo Motorsport Club ry:n tekemän ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisen ilmoituksen tilapäistä melua aiheuttavasta toiminnasta. Ralliautokilpailu, Maxell-ralli, ajetaan Lohjan, Someron ja Salon kaupunkien alueella 15.9.2018. 2824/11.01.00.01/2018

VARELY/2357/2018, 24.8.2018. Poikkeuslupa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun ja EU:n luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitetun lajin rauhoitussäännöksistä. Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa Freshabit Life -hankkeen nimetyille henkilöille luvan vuollejokisimpukan hallussapitoon ja siirtämiseen Perniön Asteljoen koskialueen vesistökuunnostuksen alta. Simpukaton siirrettävä pois alueilta juuri ennen toimenpiteiden suorittamista niille soveltuvaan elinympäristöön Asteljoen alueelle. Kuunnostushankkeen tavoitteena on luoda uhanalaiselle taimenelle soveltuvia lisääntymisalueita. Lupa on voimassa 31.12.2019 saakka. 2835/11.01.04.01/2018

ESAVI/12493/2018, 30.8.2018, päätösno 157/2018/1. Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Hannun tilalle kiinteistöllä 734-643-1-24 oikeuden aloittaa 22.5.2018 annetun ympäristölupapäätöksen nro 78/2018/1 mukainen sikalatoiminta muutoksenhausta huolimatta noudattaen lupapäätöstä ja sen määräyksiä. Ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle luvan hakijan on asetettava 5 000 euron vakuus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen laajennetun toiminnan aloittamista. 1031/11.01.00.01/2017.

Vs. rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

113, 114, 115, 116, 117, 118, 123, 124

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

119 (maksun osalta), 120 (maksun osalta), 121 (maksun osalta)

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
sähköposti: kirjaamo@salo.fi
käyntiosoite: Hornintie 2 - 4, 24800 Halikko
aukioloajat: ma - to 8.00 - 16.00, pe 8.00 - 14.45

Pykälät:

119 (maksun osalta), 120 (maksun osalta), 121 (maksun osalta)

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen
ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	
		päivää
Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika	
119, 120, 121, 122 (maksun osalta)	30	päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Vaasan hallinto-oikeus PL 204, 65101 Vaasa	Pykälät	Valitusaika
		päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä taikka eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa

vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

---

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.